

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci oprávneného: **S.**, zastúpená: **K., Š.**, proti povinnému: **F. P., S., štátny občan SR**, zastúpený opatrovníkom: **T. M.**, súdna tajomníčka Okresného súdu Bratislava II, vedenej súdnym exekútorom **Mgr. V. U.**, so sídlom úradu **L.**, **pre vymoženie uloženej povinnosti istiny 33,19 eur a trovy exekúcie**, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 7. februára 2012, č. k. 19CoE 89/2011-40 a uzneseniu Okresného súdu Bratislava II z 2. mája 2011, č. k. 39Er 4686/2006-23, takto

r o z h o d o l :

Dovolací súd uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 7. februára 2012, č. k. 19CoE 89/2011-40 a uznesenie Okresného súdu Bratislava II z 2. mája 2011, č. k. 39Er 4686/2006-23 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** Okresnému súdu Bratislava II na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava II uznesením z 14. júla 2008, č. k. 39Er 4686/2006-7 exekúciu zastavil podľa § 57 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“). Zastavenie exekúcie odôvodnil tým, že exekúciu navrhol zastaviť ten, kto ju navrhol vykonať.

Uznesením z 2. mája 2011, č. k. 39Er 4686/2006-23 Okresný súd Bratislava II zaviazal oprávneného zaplatiť súdnemu exekútorovi 106,04 eur titulom trov exekúcie do troch dní od právoplatnosti uznesenia. Rozhodnutie odôvodnil tým, že v súlade s rozhodnutiami odvolacieho súdu exekučný súd poukazuje na skutočnosť, že zastavenie exekúcie

pre preklúziu práva sa považuje za procesný neúspech oprávneného. Povinný na plynutie lehôt nemá vplyv. Náhradu trov exekúcie preto musí strpieť oprávnený. Ďalej uviedol, že exekučným titulom v predmetnej exekučnej veci bol blok na pokutu, nezaplatenú na mieste zo dňa 17.6.2004, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 17. 06. 2004 a vykonateľnosť dňa 02. 07. 2004. Nárok oprávneného v predmetnej exekučnej veci zanikol dňom 03. 07. 2007.

Na odvolanie oprávneného proti uzneseniu súdu prvého stupňa o trovách exekúcie Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací, uznesením zo 7. februára 2012, č. k. 19CoE 89/2011-40 rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil. Povinnému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odvolací súd vychádzal zo skutočnosti, že exekúcia bola zastavená pre preklúziu práva oprávneného, vyplývajúceho z rozhodnutia o priestupku a súdnemu exekútorovi vzniklo právo na úhradu účelne vynaložených trov exekúcie. Ďalej uviedol, že oprávnený trovy exekúcie znáša v dvoch prípadoch, a to v prípade jeho procesného zavinenia na zastavení exekúcie alebo v prípade, že exekúcia bola zastavená z dôvodu nemajetnosti povinného. Oprávnený postup súdu vo vykonávacom konaní, resp. postup súdneho exekútora v exekučnom konaní, ako i dĺžku trvania tohto postupu do straty účinnosti exekučného titulu v priebehu konania nemôže v zásade ovplyvniť. Môže sa však pričiniť o pozitívny výsledok exekučného konania tým, že podá návrh na začatie exekúcie bez zbytočného odkladu po právoplatnosti a vykonateľnosti exekučného titulu (v tomto prípade bloku na pokutu nezaplatenú na mieste vydaného dňa 17. 06. 2004 - deň právoplatnosti, vykonateľného dňa 02. 07. 2004), čím v podstate ovplyvňuje dĺžku trvania postupu súdneho exekútora v exekučnom konaní. Oprávnený návrh na vykonanie exekúcie nepodal bez zbytočného odkladu, ale až po dvoch rokoch od vykonateľnosti exekučného titulu (návrh na vykonanie exekúcie zo dňa 21. 07. 2006) a z tohto dôvodu sa podstatne znížil predpoklad úspešného ukončenia exekučného konania (vymoženia pohľadávky). Odvolací súd mal za to, že dôvodom neúspešného exekučného konania (ukončeného rozhodnutím prvostupňového súdu na základe uplynutia prekluzívnej lehoty) bolo oneskorené podanie návrhu na vykonanie exekúcie zo strany oprávneného, a týmto konaním oprávnený v podstate zaviniť (aj keď nepriamo) zastavenie exekúcie podľa § 203 ods. 1 Ex. por.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu, ako i uzneseniu súdu prvého stupňa o trovách exekúcie podal generálny prokurátor v zákonom stanovenej lehote mimoriadne dovolanie podľa § 243e ods. 1 O. s. p. žiadajúc, aby dovolací súd uznesenia súdov oboch stupňov zrušil

a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie. Na zdôvodnenie mimoriadneho dovolania uviedol, že rozhodnutiami obidvoch súdov, tak prvostupňového súdu, ako i súdu odvolacieho, bol porušený zákon, pretože konajúce súdy sa v prejednávacej veci neriadili zákonnými ustanoveniami § 251 ods. 4 O. s. p., § 196, § 197 ods. 1, § 200 ods. 1, 2 a § 203 ods. 1, 2 Exekučného poriadku a podanie mimoriadneho dovolania vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov účastníka konania na strane oprávneného, ktorú nemožno dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, než mimoriadnym dovolaním. Vyjadril názor, že pokiaľ oprávnená osoba podala včas návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, resp. na vykonanie exekúcie, neprichádza do úvahy jej procesné zavinenie na zastavení exekúcie z dôvodu straty účinnosti exekučného titulu v dôsledku uplynutia prekluzívnej lehoty určenej na jeho vykonanie. Oprávnená osoba nemohla postup súdu vo vykonávacom konaní, resp. postup exekútora v exekučnom konaní, ako i dĺžku trvania tohto konania, teda ani prípadné vykonanie exekučného titulu do straty jeho účinnosti v priebehu jeho konania ovplyvniť. Poukázal tiež na to, že súd by bol povinný exekúciu zastaviť i z úradnej moci, ak by zistil stratu účinnosti exekučného titulu v priebehu konania. Konštatoval, že náhradu nevyhnutných nákladov na vykonanie exekúcie možno uložiť oprávnenému podľa § 203 ods. 2 Exekučného poriadku aj vtedy, ak dôjde k zastaveniu exekúcie z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie. Nedostatok majetku povinného na náhradu trov exekúcie však musí byť v exekučnom konaní preukázaný. Vychádzajúc z uvedeného vyslovil generálny prokurátor názor, že oprávnenému nemožno uložiť povinnosť nahradiť trovy exekúcie súdnemu exekútorovi len preto, že podal návrh na vykonanie exekúcie, ale vždy treba skúmať, či oprávnený procesné zavinil zastavenie exekúcie, a ak zavinil, aj mieru jeho zavinenia na zastavení exekúcie. Procesné zavinenie oprávneného nemožno založiť bez ďalšieho iba na jeho dispozičnom úkone - podaní návrhu na vykonanie exekúcie. Riziko neúspechu exekúcie musí znášať súdny exekútor v prípade, ak povinnosť nahradiť trovy exekúcie nemožno uložiť povinnému ani oprávnenému.

Oprávnený sa stotožnil s obsahom mimoriadneho dovolania.

Povinný, v zastúpení, sa k mimoriadnemu dovolaniu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 3 O. s. p.), po zistení, že mimoriadne dovolanie bolo podané včas (§ 243g O. s. p.) za súčasného splnenia

podmienok na podanie mimoriadneho dovolania podľa § 243e, § 243f, § 243h O. s. p., preskúmal rozhodnutia súdov obidvoch stupňov, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 v spojení s § 243i ods. 2 O. s. p.), v rozsahu napadnutom generálnym prokurátorom a ním uplatnených dovolacích dôvodov podľa § 242 ods. 1 v spojení s § 243i ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je dôvodné.

Generálny prokurátor v mimoriadnom dovolaní namieta, že napadnuté uznesenia súdov nižších stupňov spočívajú na nesprávnom právnom posúdení (§ 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p.), keď súdy nesprávne posúdili zavinenie oprávneného za zastavenie exekúcie.

Nesprávnym právnym posúdením sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva na zistené skutkové zistenia. O omyl pri aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Podľa § 196 Exekučného poriadku za výkon exekučnej činnosti podľa tohto zákona patrí exekútorovi odmena, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času. Ak je exekútor platiteľom dane z pridanej hodnoty podľa osobitného zákona, zvyšuje sa jeho odmena o daň z pridanej hodnoty.

Podľa § 197 ods. 1 Exekučného poriadku náklady podľa § 196 uhrádza povinný.

Podľa § 200 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku trovami exekúcie sú odmena exekútora, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času pri vykonaní exekúcie (§ 196). Oprávnený a exekútor majú nárok na náhradu trov potrebných na účelné vymáhanie nároku. Ak súd rozhodne o zastavení exekúcie, rozhodne aj o tom, kto a v akej výške platí trovy exekúcie.

Podľa § 203 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku, ak dôjde k zastaveniu exekúcie zavinením oprávneného, súd mu môže uložiť nahradenie nevyhnutných trov exekúcie. Ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie, znáša ich oprávnený. To neplatí, ak ide o vykonanie exekúcie na vymoženie pohľadávky na výživnom.

V takomto prípade znáša trovy exekúcie súd; súd nemá právo na náhradu trov exekúcie, ktoré platil.

Ustanovenia § 196 a § 197 ods. 1 Exekučného poriadku určujú zásadu, že odmenu patriacu súdnemu exekútorovi za výkon exekučnej činnosti, náhradu jeho hotových výdavkov a náhradu za stratu času uhrádza povinný. Len výnimočne, ak dôjde k zastaveniu exekúcie, môže súd uložiť oprávnenému, aby nahradil trovy exekúcie; súd však uváži, ktoré trovy potreboval oprávnený na účelné vymáhanie nároku, a či mohol pri náležitej opatrnosti predvídať dôvod zastavenia exekúcie (§ 203 ods. 1 Exekučného poriadku). Podmienkou uloženia povinnosti nahradiť trovy exekúcie oprávnenému je však určitá forma procesného zavinenia oprávneného.

Podľa ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod „zavinením“ oprávneného v zmysle vyššie citovaného ustanovenia treba rozumieť iba také porušenie procesných predpisov oprávneným, ktoré má za následok buď neodôvodnený vznik trov exekúcie, alebo také jeho konanie (úkony), ktoré by spôsobilo zastavenie exekúcie (viď 3M Cdo 6/2012, 6 M Cdo 2/2012).

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil s názorom generálneho prokurátora, že ak oprávnený podal návrh na vykonanie exekúcie včas, neprichádza do úvahy jeho procesné zavinenie na zastavení exekúcie z dôvodu uplynutia prekluzívnej lehoty, určenej na vykonanie predmetného exekučného titulu, keď oprávnený postup exekútora a exekučného súdu a dĺžku exekučného konania (vykonanie exekučného titulu do uplynutia prekluzívnej lehoty) nemohol ovplyvniť.

Z vyššie uvedených dôvodov napadnuté uznesenia súdov nižších stupňov o trovách exekúcie, spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 243b ods. 2 veta prvá, § 243b ods. 4 veta za bodkočiarkou, § 243b ods. 3 O. s. p. v spojení s § 243i ods. 2 O. s. p. dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ako aj uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní je súd prvého stupňa, ktorému sa vec vracia na ďalšie konanie viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 243d ods. 1 veta druhá v spojení s § 243i ods. 2 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 4. apríla 2013

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová